

De verkeersveiligheid in Limburg cijfermatig in kaart gebracht

Hoe zit het met de verkeersveiligheid in Limburg (vergeleken met de andere Vlaamse provincies en Vlaanderen) en in de Limburgse gemeenten? En hoe evolueerde de verkeersveiligheid tussen 2015 en 2020?

Op basis van de cijfers over verkeersongevallen van StatBel construeerden we een synthesesemaat voor verkeersveiligheid met zeven indicatoren. Deze cijfers over verkeersveiligheid zijn uiteraard ook online raadpleegbaar via limburg.incijfers.be.

NAAR EEN SYNTHESEMAAT VOOR VERKEERSVEILIGHEID

In dit cijferdossier belichten we de verkeersveiligheid met behulp van zeven indicatoren. We bespreken de indicatoren eerst apart, maar om een overkoepelend beeld te schetsen, brengen we de indicatoren ook samen in een synthesesemaat.

Omdat de waarden van de verschillende indicatoren onderling niet te vergelijken zijn en omdat het niet te objectiveren is in welke mate een bepaald gebied afwijkt van een vergelijkingsgebied, zetten we de oorspronkelijke waarde van elke indicator om naar een standaardscore of z-score. Een standaardscore geeft weer hoeveel standaardafwijkingen de waarde van een indicator in een bepaald gebied (bv. een gemeente) afwijkt van een vergelijkingsgebied (bv. de provincie Limburg).

Zo krijgt elk gebied voor elke indicator een standaardscore. Voor zes van de zeven indicatoren geldt dit: des te hoger de score, des te negatiever de situatie op het vlak van verkeersveiligheid. Enkel voor indicator 04 (verkeersongevallen met lichtgewonden) geldt het omgekeerde: des te hoger het aandeel van de ongevallen met lichtgewonden onder de verkeersongevallen met letsel, des te positiever.

Op basis van de standaardscore krijgt elk gebied voor elke indicator een inkleuring in een profielkaart voor verkeersveiligheid, vergeleken met het vergelijkingsgebied: van heel positief (+: donkerblauw) over positief (+: lichtblauw), gemiddeld (+/-: grijs) en negatief (-: lichtoranje) tot heel negatief (--: donkeroranje). Voor elk gebied wordt er ook een gemiddelde standaardscore berekend als synthesesemaat, op dezelfde wijze ingekleurd in het midden van de profielkaart.

Bij het gebruik van cijfers over verkeersveiligheid is voorzichtigheid geboden. De onderlinge vergelijking van gemeenten is een delicate oefening. Gemeenten kunnen sterk van elkaar verschillen op tal van gebieden die een impact hebben op de verkeersveiligheid: toerisme, pendelaars, grensgebied, studentenstad,

CIJFERDOSSIER - september 2021

verkeersaders,... Ook het werken met verhoudingscijfers kan deze verschillen niet simpelweg uitvlakken. Precies daarom schetsen we in dit cijferdossier een genuanceerde beeld met behulp van een synthesesmaat op basis van meerdere indicatoren. Toch blijft het aangewezen om bij de interpretatie rekening te houden met andere criteria of karakteristieken specifiek voor het grondgebied.

DE ZEVEN INDICATOREN VOOR VERKEERSVEILIGHEID

We selecteerden zeven indicatoren voor verkeersveiligheid: één algemene indicator over het aantal verkeersongevallen met letsel, drie indicatoren over de verkeersongevallen naar type verwonding en drie indicatoren over de slachtoffers van verkeersongevallen naar type verwonding.

Ter info vooraf: in het jaar 2020 tellen we in Limburg 2 348 verkeersongevallen met letsel en 3 005 verkeersslachtoffers, waarvan 236 zwaargewonden en 41 dodelijke slachtoffers. Al deze cijfers van 2020 zijn - op het aantal verkeersdoden na (dat in 2017 slechts 35 bedroeg) - de laagste uit de periode 2015-2020. Het feit dat er tijdens het coronajaar minder verkeer op de weg was, is daar wellicht niet vreemd aan.

Indicator 01: verkeersongevallen met letsel

Als hoofdindicator kijken we naar het totaal aantal verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners. In de loop van 2020 telt Limburg 2,7 verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners, in heel Vlaanderen zijn er dat 2,8 (figuur 01). In 2015 lag dit cijfer nog heel wat hoger: 3,7 verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners in Limburg en 3,9 in Vlaanderen.

In 2020 scoort Limburg op deze indicator gemiddeld in de Vlaamse context (figuur 02). Dat was ook al het geval in 2015. West- en Oost-Vlaanderen scoren in beide jaren negatiever.

Indicatoren 02, 03 en 04: verkeersongevallen naar type letsel

We belichten ook de verkeersongevallen naar type letsel: hoeveel procent van de verkeersongevallen met letsel is een ongeval met doden, met zwaargewonden of met lichtgewonden?

Indicator 02: verkeersongevallen met doden

In 2020 is 1,7% van de verkeersongevallen met letsel in Limburg een ongeval met doden, in Vlaanderen slechts 1,3% (figuur 01). Tussen 2015 en 2020 ging dit cijfer wel in dalende lijn. In 2015 viel in Limburg nog bij 2,0% van de verkeersongevallen met letsel een dode, in Vlaanderen bij 1,5%.

In 2020 scoort Limburg, net als in 2015, veel hoger (lees: veel negatiever) op deze indicator dan Vlaanderen (figuur 02), terwijl Vlaams-Brabant en Antwerpen in 2020 lager (lees: positiever) scoren.

Indicator 03: verkeersongevallen met zwaargewonden

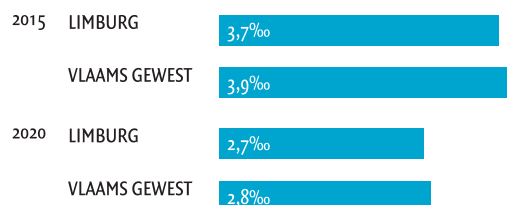
In 2015 kwamen er zwaargewonden aan te pas bij 12,2% van de verkeersongevallen met letsel in Limburg, tegenover slechts bij 10,5% in Vlaanderen. In 2020 is dit cijfer in Limburg teruggelopen tot 9,1%, in

FIGUUR 01

Verkeersveiligheid samengevat in zeven indicatoren: Limburg vergeleken met Vlaanderen

(loop 2015 versus loop 2020)

01:
verkeersongevallen met letsel
[per 1.000 inwoners]

02:
verkeersongevallen met doden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]

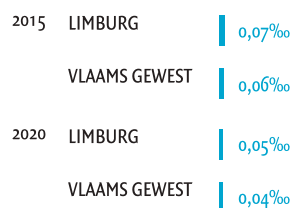
03:
verkeersongevallen met zwaargewonden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]

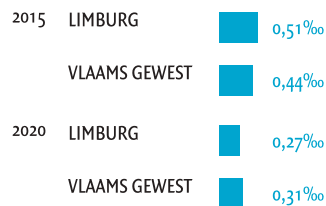
04:
verkeersongevallen met lichtgewonden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]

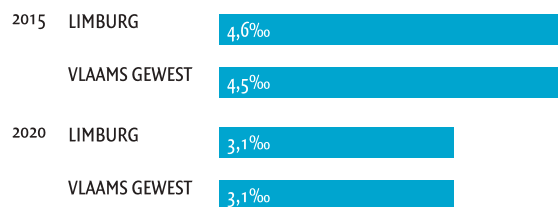
05:
doden na 30 dagen
[per 1.000 inwoners]

06:
zwaargewonden
[per 1.000 inwoners]

07:
lichtgewonden
[per 1.000 inwoners]

Vlaanderen is het slechts heel licht gedaald tot 10,3% (figuur 01).

Op deze indicator scoort Limburg in 2020 lager (lees: positiever) dan heel Vlaanderen (figuur 02), terwijl dat in 2015 nog hoger (lees: negatiever) was. Vlaams-Brabant scoort in 2020 veel lager (lees: veel positiever), terwijl West-Vlaanderen in dat jaar veel hoger (lees: veel negatiever) scoort dan Vlaanderen.

Indicator 04: verkeersongevallen met lichtgewonden

Bij het merendeel van de verkeersongevallen met letsel gaat het in 2020 om ongevallen met lichtgewonden: voor Limburg in 89,2% van de gevallen, voor Vlaanderen in 88,4% van de gevallen (figuur 01).

Doordat het aandeel van de ongevallen met doden en zwaargewonden onder de verkeersongevallen met letsel in Limburg daalde tussen 2015 en 2020, zien we het aandeel van de ongevallen met lichtgewonden stijgen. Het aandeel van de ongevallen met lichtgewonden bedroeg in Limburg slechts 85,8% in 2015. In Vlaanderen bleef het aandeel van de ongevallen met lichtgewonden quasi constant tussen 2015 en 2020. In 2020 scoort Limburg op deze indicator hoger (in dit geval te lezen als: positiever) dan Vlaanderen (figuur 02), terwijl dat in 2015 nog veel lager (lees: veel negatiever) was. West-Vlaanderen scoort in 2020 veel lager (lees: veel negatiever) dan Vlaanderen, Vlaams-Brabant veel hoger (lees: veel positiever).

Indicatoren 05, 06 en 07: slachtoffers van verkeersongevallen naar type letsel

We kijken ook naar de slachtoffers van verkeersongevallen, meer bepaald naar het aantal doden, het aantal zwaargewonden en het aantal lichtgewonden per 1.000 inwoners.

Indicator 05: doden na 30 dagen

In Limburg strandt het aantal dodelijke verkeersslachtoffers in 2020 op 0,05 per 1.000 inwoners (figuur 01), in Vlaanderen op 0,04. Het aantal dodelijke verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners ging in dalende lijn tussen 2015 en 2020, zowel in Limburg (waar het komt van 0,07 in 2015) als in Vlaanderen (komend van 0,06 in 2015).

In 2020 scoort Limburg, net als in 2015, hoger (lees: negatiever) op het aantal dodelijke verkeersslachtoffers per 1.000 inwoners. Datzelfde geldt ook voor West- en Oost-Vlaanderen. Vlaams-Brabant en Antwerpen scoren in beide jaren (veel) lager of positiever dan Vlaanderen op deze indicator (figuur 02).

Indicator 06: zwaargewonden

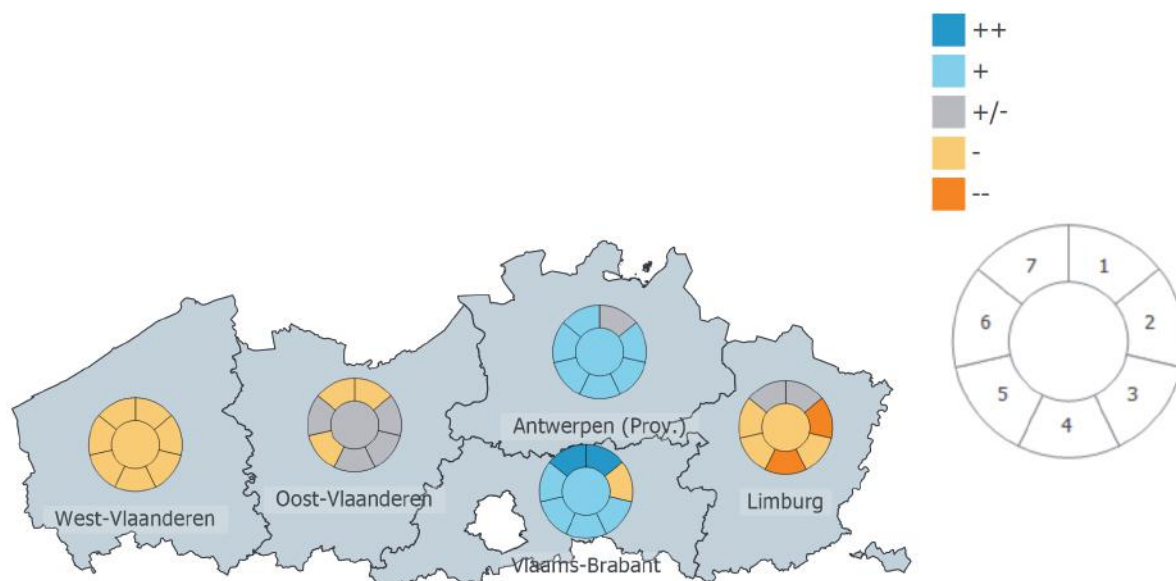
In 2020 tellen we in Limburg 0,27 zwaargewonde slachtoffers van verkeersongevallen per 1.000 inwoners, in heel Vlaanderen 0,31. Zowel in Limburg (0,51 in 2015) als in Vlaanderen (0,44 in 2015) was er een dalende (lees: positieve) trend tussen 2015 en 2020 (figuur 01).

In 2020 scoort Limburg lager (lees: positiever) dan Vlaanderen op deze indicator. Dat is een positieve evolutie, vergeleken met 2015, toen Limburg nog hoger (lees: negatiever) scoorde. Vlaams-Brabant scoort veel positiever dan Vlaanderen in 2020, terwijl West- en Oost-Vlaanderen een negatievere score laten optekenen (figuur 02).

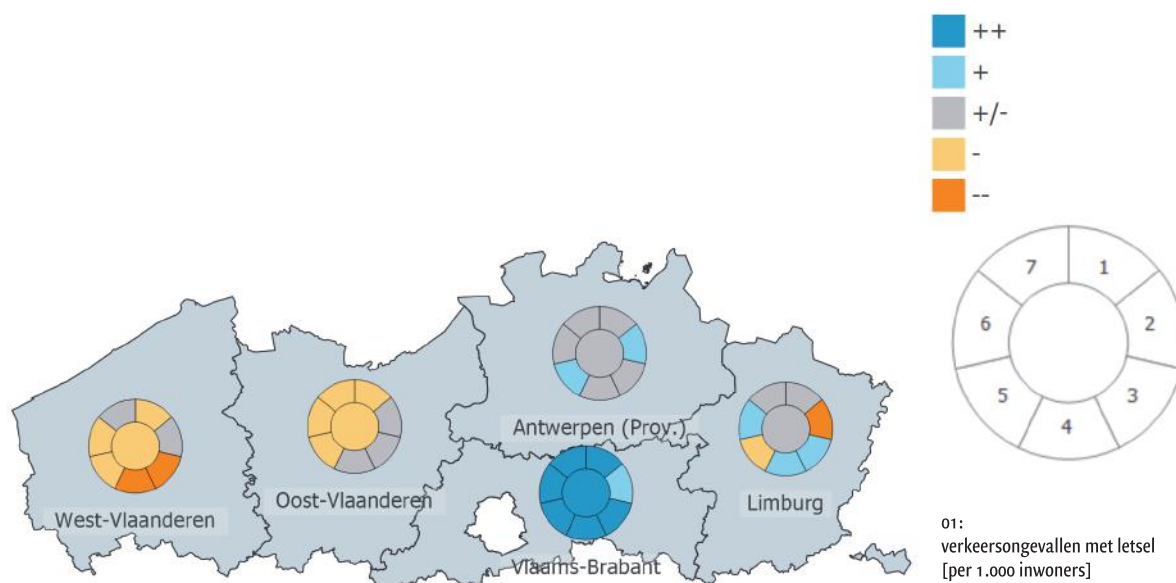
FIGUUR 02

Verkeersveiligheid samengevat in zeven indicatoren: de provincies vergeleken met Vlaanderen (z-scores)

(loop 2015)

(loop 2020)

- 01: verkeersongevallen met letsel
[per 1.000 inwoners]
- 02: verkeersongevallen met doden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]
- 03: verkeersongevallen met zwaargewonden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]
- 04: verkeersongevallen met lichtgewonden
[% t.o.v. verkeersongevallen met letsel]
- 05: doden na 30 dagen
[per 1.000 inwoners]
- 06: zwaargewonden
[per 1.000 inwoners]
- 07: lichtgewonden
[per 1.000 inwoners]

Indicator 07: lichtgewonden

Met 3,1 lichtgewonde slachtoffers van verkeersongevallen per 1.000 inwoners scoort Limburg in 2020 precies even hoog als Vlaanderen (figuur 01). Dat aantal kende een stevige daling tussen 2015 en 2020: komend van 4,6 in Limburg en 4,5 in Vlaanderen in 2015.

De score van Limburg op deze indicator is zowel in 2015 als in 2020 gemiddeld. Alleen Oost-Vlaanderen valt in 2020 op in negatieve zin, met een hogere score dan gemiddeld (figuur 02), terwijl Vlaams-Brabant veel positiever scoort.

DE PROVINCIËS VERGELEKEN MET VLAANDEREN

Figuur 02 vergelijkt de situatie van de Vlaamse provincies op de zeven indicatoren voor verkeersveiligheid.

Limburg scoort gemiddeld op verkeersveiligheid

Op het vlak van verkeersveiligheid scoort Limburg in 2020 gemiddeld vergeleken met Vlaanderen. Dat is een positieve evolutie vergeleken met 2015, toen Limburg nog negatiever scoorde dan Vlaanderen.

In 2015 scoorde Limburg nog veel negatiever dan Vlaanderen op twee indicatoren (verkeersongevallen met doden en met lichtgewonden) en negatiever op drie indicatoren (verkeersongevallen met zwaargewonden, dodelijke verkeersslachtoffers en zwaargewonde verkeersslachtoffers). In 2020 zien we alleen nog een veel negatievere score voor verkeersongevallen met doden en een negatievere score voor dodelijke verkeersslachtoffers. Op de andere indicatoren scoort Limburg in dat jaar positiever of gemiddeld.

West- en Oost-Vlaanderen scoren negatiever op verkeersveiligheid

West- en Oost-Vlaanderen scoren in 2020 gemiddeld negatiever dan Vlaanderen op verkeersveiligheid. In West-Vlaanderen is er een (veel) negatievere score op vijf van de zeven indicatoren, in Oost-Vlaanderen op vier van de zeven indicatoren. Vlaams-Brabant scoort gemiddeld veel positiever dan Vlaanderen, met een veel positievere score op zes indicatoren en een positievere score op één indicator. Antwerpen scoort net als Limburg gemiddeld.

DE GEMEENTEN VERGELEKEN MET LIMBURG

In figuur 03 wordt de situatie van de Limburgse gemeenten in 2020 op de zeven indicatoren voor verkeersveiligheid vergeleken met de provincie. Herstapen laten we hierbij buiten beschouwing omwille van heel kleine aantallen en daardoor veel ontbrekende waarden.

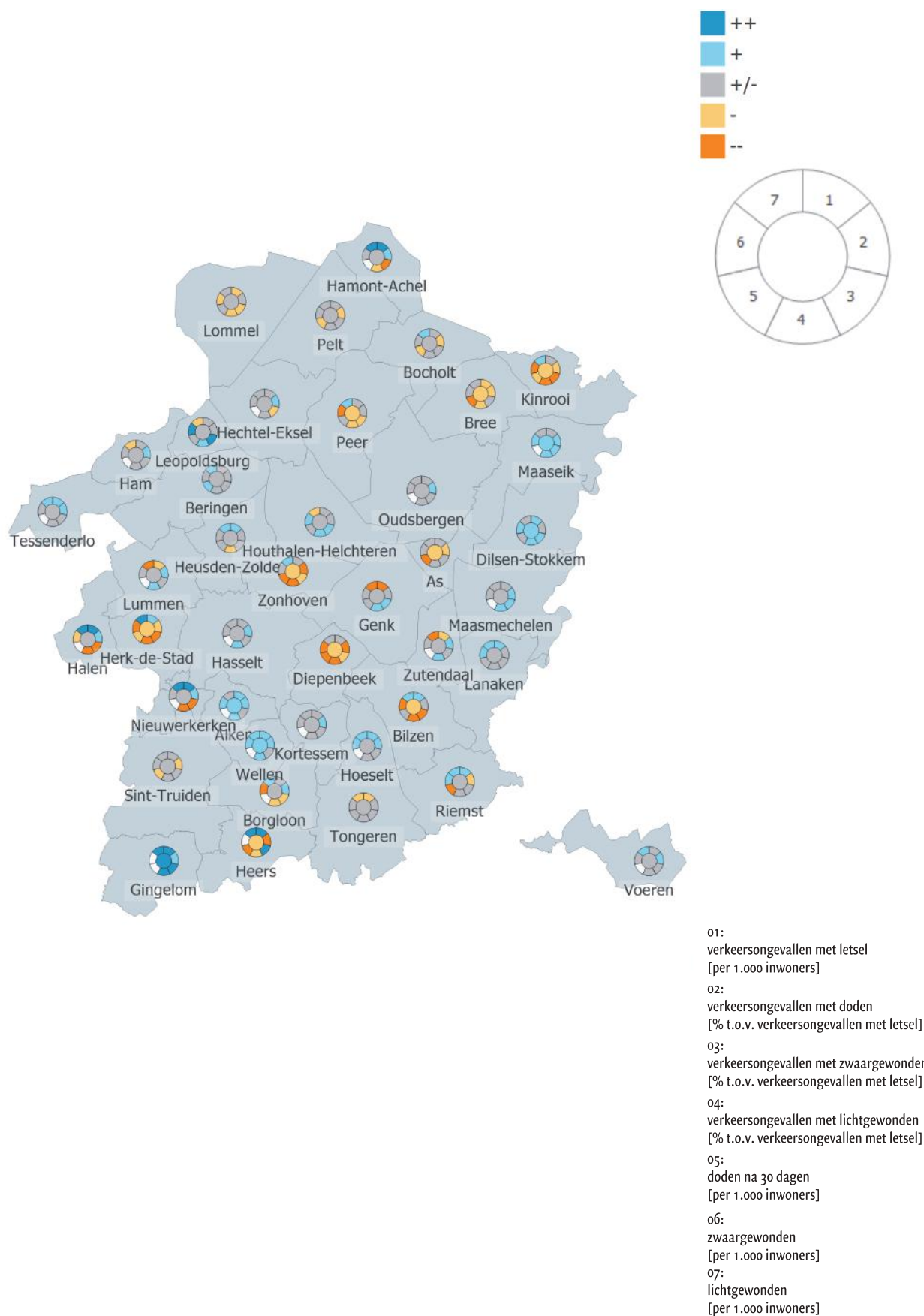
Diepenbeek, Kinrooi en Herk-de-Stad scoren het negatiefst op verkeersveiligheid

In totaal negen Limburgse gemeenten scoren gemiddeld over de zeven indicatoren heen minder goed voor verkeersveiligheid dan heel Limburg.

FIGUUR 03

Verkeersveiligheid samengevat in zeven indicatoren: de gemeenten vergeleken met Limburg (z-scores)

(loop 2020)

Diepenbeek, Kinrooi en Herk-de-Stad scoren het negatiefst. Diepenbeek scoort op vier indicatoren veel negatiever en op één indicator negatiever dan Limburg. Kinrooi en Herk-de-Stad scoren op drie indicatoren veel negatiever en op twee indicatoren negatiever.

Verder scoren ook Zonhoven, Bree, Bilzen, Heers, Peer en As globaal minder goed op verkeersveiligheid, weliswaar met een lager aantal negatieve scores dan Diepenbeek, Kinrooi en Herk-de-Stad.

Vijf gemeenten scoren gunstiger dan Limburg op verkeersveiligheid

Gingelom is de enige gemeente met een veel positievere gemiddelde score dan Limburg op verkeersveiligheid, met liefst vier veel beter scorende indicatoren en één beter scorende indicator in 2020.

Achter Gingelom volgen Wellen, Maaseik, Dilsen-Stokkem en Alken, allemaal met globaal een positievere gemiddelde score dan Limburg.

MEER WETEN?

Surf naar het online platform limburg.incijfers.be. Raadpleeg daar de cijfers over het thema veiligheid.

Heb je vragen? Bel dan naar Data & Analyse via 011 23 72 35 of e-mail naar dataanalyse@limburg.be.

Volg alle nieuws over Limburg in cijfers op twitter: [@LIMBURGinCFRS](https://twitter.com/LIMBURGinCFRS).